

Cyngor Sir Penfro

Amodau Trwyddedu ar gyfer Bridwyr Cŵn

Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Bridio Cŵn) (Cymru) 2014

Mynegai

Amod 1:	Gwella a Chyfoethogi
Amod 2:	Cymdeithasoli
Amod 3:	Iechyd
Amod 4:	Paru
Amod 5:	Newid perchenogaeth ci bach
Amod 6:	Gofynion o ran cofnodi geist bridio
Amod 7:	Gofynion o ran cofnodi cŵn bach
Amod 8:	Rhoi neu adnewyddu trwyddedau - Y nifer fwyaf o gŵn y gellir eu cadw
Amod 9:	Rhoi neu adnewyddu trwyddedau - Y gymhareb rhwng staff a chŵn
Amod 10:	Maint y Llety
Amod 11:	Cyfleusterau Bwrw Cenawon
Amod 12:	Goruchwyllo
Amod 13:	Statws Iechyd cŵn
Amod 14:	Adnabod cŵn
Amod 15:	Bridio Cyfrifol
Amod 16:	Strategaeth ar gyfer cŵn a geist wedi i'w cyfnod bridio ddod i ben.
Amod 17:	Newid sylweddol i / yn y safle trwyddedig
Amod 18:	Archwiliad Blyneddol Iechyd
Amod 19:	Cynllun ar gyfer safle trwyddedig ac arddangos trwydded

Atodlen 1

Rhan 1 – Amodau'r Drwydded

Amod 1 – Gwella a Chyfoethogi

1. Rhaid i'r deiliad trwydded weithredu rhaglen wella a chyfoethogi a gymeradwywyd gan yr awdurdod lleol

Amod 2 – Cymdeithasoli

2. Rhaid i'r deiliad trwydded weithredu rhaglen gymdeithasoli a gymeradwywyd gan yr awdurdod lleol.

Amod 3 – Iechyd

3. Rhaid i'r deiliad trwydded gymryd pob cam rhesymol i ddiogelu cŵn rhag poen, dioddefaint, anaf a chlefyd.

Amod 4 – Paru

4. Rhaid i'r deiliad trwydded sicrhau nad yw gast fridio –

(a) yn cael ei pharu cyn ei bod yn 12 mis oed;;

(b) yn rhoi genedigaeth i fwy nag un dorllwyth o gŵn bach o fewn cyfnod o 12 mis; nac

(b) yn rhoi genedigaeth i gyfanswm o fwy na 6 thorllwyth o gŵn bach.

Amod 5 – Newid perchenogaeth ci bach

5. Rhaid i'r deiliad trwydded barhau'n berchennog ac yn feddiannwr unrhyw gi bach yn y fangre a feddiannir gan y deiliad trwydded hyd nes bo'r ci bach yn 56 diwrnod oed, o leiaf.

Amod 6 – Gofynion cofnodi geist bridio

6.(1) Rhaid i'r deiliad trwydded gynnal cofnod ysgrifenedig mewn perthynas â phob gast fridio a gedwir, gan nodi:

- (a) ei henw;
- (b) ei dyddiad geni;
- (c) ei brîd;
- (d) disgrifiad ffisegol, gan gynnwys ei lliw a'i nodweddion adnabod;
- (e) ei statws iechyd;
- (f) manylion paru, gan gynnwys;

(i) mewn perthynas â'r tad, yr wybodaeth y mae is-baragraff 1(a) i (e) yn ei gwneud yn ofynnol yn is-baragraff 1(a) i (e);

(ii) mewn perthynas â phob ci bach a anwyd –

(aa) dyddiad geni;

(bb) pa bryd y trosglwyddwyd perchenogaeth, ac enw a chyfeiriad y perchennog newydd.

6.(2) Pan drosglwyddir perchenogaeth gast fridio, rhaid i'r deiliad trwydded gofnodi enw, cyfeiriad a rhif teleffon y perchennog newydd yn y cofnod y cyfeirir ato yn is-baragraff (1) a rhaid i'r deiliad trwydded ddarparu copi o'r cofnod hwnnw i'r perchennog newydd a chadw copi ohono ei hunan

6.(3) Rhaid i'r cofnod y cyfeirir ato yn is-baragraff (1) fod ar gael i'w archwilio a rhaid i'r deiliad trwydded ddal gafael ynddo drwy gydol oes yr ast fridio.

Amod 7 – Gofynion cofnodi cŵn bach

7.(1) Rhaid i'r deiliad trwydded gynnal cofnod ysgrifenedig sy'n cadarnhau'r manylion canlynol mewn perthynas â phob ci bach sydd yn y fangre a feddiannir gan y deiliad trwydded:

(a) rhyw;

(b) dyddiad geni;

(c) brîd;

(d) disgrifiad ffisegol, gan gynnwys lliw a nodweddion adnabod;

(e) statws iechyd;

(f) mewn perthynas â'r fam, yr wybodaeth y mae amod 6.(1) (a) i (e) yn ei gwneud yn ofynnol;

(g) mewn perthynas â'r tad, yr wybodaeth y mae amod 6.(1) (a) i (e) yn ei gwneud yn ofynnol.

- 7.(2) Pan drosglwyddir perchenogaeth ci bach, rhaid i'r deiliad trwydded gofnodi enw, cyfeiriad a rhif teleffon y perchennog newydd yn y cofnod y cyfeirir ato yn is-baragraff (1) a rhaid i'r deiliad trwydded ddarparu copi o'r cofnod hwnnw i'r perchennog newydd a chadw copi ohono ei hunan.
- 7.(3) Rhaid i'r cofnod y cyfeirir ato yn is-baragraff (1) fod ar gael i'w archwilio gan yr awdurdod lleol ar unrhyw adeg, a rhaid i'r deiliad trwydded ddal gafael ynddo am 3 blynedd ar ôl geni'r ci bach.

Rheoliad 8 (2) (b)

Amod 8 - Rhoi neu adnewyddu trwyddedau -Y nifer fwyaf o gŵn y gellir eu cadw

8. Amod sy'n nodi'r nifer fwyaf o gŵn llawndwf a chŵn bach y gellir eu cadw o dan delerau'r drwydded.

Rheoliad 8 (2) (c)

Amod 9 - Rhoi neu adnewyddu trwyddedau - Y gymhareb rhwng staff a chŵn

9. Amod sy'n nodi cymhareb rhwng y staff a chŵn llawndwf y mae'n rhaid iddi sicrhau gofyniad sylfaenol o ran staff –

- (i) 1 x gweinydd llawn-amser fesul 20 ci llawndwf a gedwir; neu
- (i) 1 x gweinydd rhan-amser fesul 10 ci llawndwf a gedwir.

Rheoliad 8 (3) - Amodau Trwyddedu Llywodraeth Leol Cymru

Amod 10 – Maint y Llety

10. Mae'r canlynol yn nodi'r gofynion sylfaenol o ran maint ar gyfer :

Cŵn bach eu maint

Nifer y cŵn	Mynediad rhydd i ardal ymarfer	Mynediad cyfyngedig i ardal ymarfer
1	2.5 metr sgwâr	4.5 metr sgwâr
2	2.5 metr sgwâr	4.5 metr sgwâr
3	4.5 metr sgwâr	6.5 metr sgwâr
4	6.0 metr sgwâr	8.5 metr sgwâr

Cŵn cymedrol eu maint

Nifer y cŵn	Mynediad dirwystri i ardal ymarfer	Mynediad cyfyngedig i ardal ymarfer
1	2.5 metr sgwâr	4.5 metr sgwâr
2	4.5 metr sgwâr	6.5 metr sgwâr
3	6.0 metr sgwâr	8.5 metr sgwâr

Cŵn mawr

Nifer y cŵn	Mynediad dirwystri i ardal ymarfer	Mynediad cyfyngedig i ardal ymarfer
1	4.5 metr sgwâr	6.5 metr sgwâr
2	6.0 metr sgwâr	8.5 metr sgwâr

Canllawiau:

Maint cŵn: Bach – Cŵn Smwt, Bichon Frise, Daeargwn
Canolig – Sbaengwn, Cŵn Defaid Barfog, Corhelgwn
Mawr – Cŵn Labrador, Cŵn Bocser

- Mae mynediad rhydd i ardal ymarfer yn golygu bod gan y cŵn fynediad digyfyngiad i ardal ymarfer bob dydd.
- Mae mynediad cyfyngedig i ardal ymarfer yn golygu bod mynediad y cŵn i'r ardal ymarfer wedi'i gyfyngu.

- *Dylai'r cwt fod yn ddigon mawr i ganiatáu i bob ci fedru cerdded, troi yn yr unfan ac ysgwyd ei gynffon heb gyffwrdd ochr y cwt, i chwarae, i sefyll ar eu coesau ôl a gorwedd i lawr heb gyffwrdd ag unigolyn arall.*
- *Pan fydd yr anifail/anifeiliaid yn y cwt dylai fod digon o le i'r drws fod yn lled-agored.*
- *Dylid darparu dwbl y lwfans gofod i eist gyda thorllwyth.*

Amod 11 – Cyfleusterau Bwrw Cenawon

- 11.(a) Dylid darparu ardal neu gwt dynodedig i bob gast cyn bwrw cenawon, gyda bocs / gwely addas ar gyfer bwrw cenawon.
- 11.(b) Rhaid i gyfleusterau gwresogi fod yn ddigonol ac yn ddiogel a dylai fod modd addasu'r tymereddau, fel eu bod yn addas ar gyfer y cŵn bach a'r ast.
- 11.(c) Rhaid darparu ardal lle gall gast orffwys i ffwrdd oddi wrth ei chŵn bach.

Canllawiau:

- *Ar y cyfan dylid cartrefu geist gyda chŵn eraill mewn pâr neu grŵp, ond dylid eu cartrefu yn unigol am rai dyddiau cyn bwrw cenawon. Fodd bynnag, dylent barhau i fedru gweld, clywed ac aroglu geist eraill sy'n gyfarwydd iddynt a chael cyswllt dyddiol â phobl.*
- *Dylai'r ardal/cwt bwrw cenawon ddarparu ar gyfer y nifer llawn o gŵn bach gan ystyried maint y brîd a maint y dorllwyth. I osgoi gwasgu, gall bariau atal gwasgu fod yn ddefnyddiol.*
- *O oddeutu 3 diwrnod ar ôl esgor, dylid rhoi cyfnodau byr o ymarfer i eist oddi wrth y dorllwyth.*
- *Dylid archwilio geist sydd ar fin bwrw cenawon yn rheolaidd. Pan fyddant yn esgor, dylid monitro geist yn agos ac os dangosir unrhyw arwyddion o anhawster, dylid cysylltu â milfeddyg ar frys. Dylai manylion cyswllt cymorth milfeddyg fod o fewn cyrraedd hawdd.*

Amod 12 – Goruchwylio

- 12.(a) Pan fo'r Trwyddedai'n absennol am beth amser, yna rhaid bod rhywun addas a chymwys 16 oed o leiaf yn goruchwylio'r eiddo.
- 12.(b) Rhaid i'r rhai sy'n goruchwylio fod â gwybodaeth drwyadl a manwl o'r amodau trwyddedu a chydymffurfio â nhw drwy'r adeg.

12.(c) Rhaid i'r Trwyddedai fyw yn agos at y safle trwyddedig, er mwyn gallu bod yn bresennol yn brydlon bob amser.

12.(d) Rhaid ymweld â chŵn yn rheolaidd, fel y bo'n angenrheidiol er mwyn sicrhau eu hiechyd, eu diogelwch a'u lles ac atal unrhyw ddiodefaint diangen.

12.(e) Rhaid ymweld o leiaf deirgwaith y dydd.

Canllawiau:

- *Mae angen i unrhyw un sy'n goruchwyllo'r cŵn gael gwybodaeth a phrofiad digonol i allu ymdrin â'r cŵn yn gywir ac yn ddiogel. Mae'n rhaid iddynt allu adnabod hefyd p'un a yw ymddygiad ci yn awgrymu bod problem a chymryd camau priodol.*
- *Dylai pob bridwr/aelod o staff goruchwyllo gael cyfle i ddarllen y Cod Ymarfer ar gyfer Lles Cŵn ymgyfarwyddo ag ef, ynghyd â'r holl ddeddfwriaeth berthnasol arall.*
- *Dylent fod ganddynt wybodaeth ymarferol gadarn am fridio cŵn a bod yn ymwybodol o arfer da a nodwedd(ion) y brîd/bridiau yn eu sefydliad.*

Amod 13 – Statws lechyd cŵn

13.(a) Rhaid cynnal archwiliad corfforol dyddiol ar bob anifail i edrych am unrhyw arwyddion o salwch, anaf neu gystudd.

13.(b) Rhaid i gŵn gre a geist bridio fod yn holliach yn gorfforol ac o ran ymddygiad.

13.(c) Mae'n bosibl y bydd rhaid i filfeddyg trwyddedig y Trwyddedai archwilio unrhyw stoc bridio sy'n ymddangos i'r arolygydd trwyddedu eu bod yn arddangos nodweddion etifeddol neu ymddygiad nad ydynt yn iach, er mwyn sicrhau eu bod yn holliach. Dylid gofyn am gyngor gan filfeddyg ar unwaith os oes ci yn dangos arwyddion o afiechyd, anaf, salwch neu anhwylder ymddygiadol a'i gofnodi yn llyfr log y ci a fydd ar gael i ddarpar brynwyr.

Canllawiau:

- *Nid yw stoci bridio sy'n dangos arwyddion o ofn neu bryder fel arfer yn rhieni da.*
- *Dylai cŵn bach fod yn epil rhieni iach, sy'n gallu cymdeithasoli ac sy'n gymwys yn amgylcheddol.*

Amod 14 o'r Drwydded - Adnabod Cŵn

14.(a) Rhaid i ficrosglodyn gael ei osod mewn geist bridio a chŵn gre gan berson cymwys ac addas a'i gofrestru ar gronfa ddata genedlaethol gydnabyddedig.

14.(b) Rhaid i'r Trwyddedai gwblhau Cofnod Geist Bridio a Llyfr Log Cŵn Bach yn y fformat a nodir yng Nghanllawiau Gweinidogion Cymru neu mewn fformat arall sy'n copio'r wybodaeth hon.

14.(c) Ar ôl i'r cŵn adael y safle trwyddedig, rhaid cadw cofnodion am o leiaf 24 mis a rhaid iddynt fod ar gael i swyddogion awdurdodedig ar gais.

Canllawiau;

- *Cyfeiriwch at Atodlen 1 Canllawiau Gweinidogion Cymru i weld enghraifft o Gofnod Geist Bridio.*
- *Cyfeiriwch at Atodlen 2 Canllawiau Gweinidogion Cymru i weld enghraifft o Lyfr Log Cŵn Bach.*

Amod 15 o'r Drwydded - Bridio Cyfrifol

15.(a) Ni ddylid bridio gydag unrhyw stoc fridio sy'n arddangos nodweddion etifeddol neu ymddygiad nad ydynt yn iach.

15.(b) Wrth fridio cŵn croesfrid yn fwriadol, rhaid i fridwyr ystyried cydnawsedd y bridiau o ran pa mor rhwydd yw bwrw cenawon a rhoi genedigaeth i gŵn bach iach.

Canllawiau;

- *Dylai trwyddedeion fod yn gyfarwydd â'r profion sgrinio iechyd sydd ar gael i'r bridiau o'u dewis, mewn ymgynghoriad â'u Milfeddyg.*
- *Diffinnir croesfridiau fel epil unrhyw ddau neu fwy o fridiau cŵn cydnabyddedig.*
- *Dylid ystyried yn ofalus cyn bridio anifeiliaid sy'n perthyn yn agos.*
- *Rhai esiamplau o fridio agos yw paru rhwng brawd a chwaer, tad a merch, mam a mab, taid neu nain a wŷr/wyres neu hanner brawd neu chwaer.*

Amod 16 o'r Drwydded - Strategaeth ar gyfer cŵn a geist wedi i'w cyfnod bridio ddod i ben.

16.(a) Bydd yn rhaid parhau i gynnwys pob gast fridio a phob ci gre a gedwir ar y safle trwyddedig wedi i'w cyfnod bridio ddod i ben ar y drwydded.

16.(b) Rhaid bod gan fridwyr gynllun i ymdrin â chŵn y mae eu cyfnod bridio wedi dod i ben.

Canllawiau:

- *Dylai bridwyr gynllunio ar gyfer eu cŵn bridio ar ôl i'w cyfnod bridio ddod i ben. Os yw hynny yn golygu ailgartrefu mewn ailgylched domestig rhaid i gŵn gael eu hamlygu, yn ystod eu bywyd gweithio, i raglen o ysgogiadau sy'n golygu eu bod yn parhau i gymdeithasoli â phobl a'u bod yn gallu ymdopi â'r amgylchedd domestig.*

Amod 17 o'r Drwydded - Newid sylweddol i / yn y safle trwyddedig

17. Rhaid i'r Trwyddedai hysbysu'r awdurdod trwyddedu cyn gwneud unrhyw newid sylweddol i / yn y safle trwyddedig.

Canllawiau:

- *Gall “newid sylweddol” gynnwys pethau fel adeiladu cytiau newydd; cynyddu nifer y cŵn yn sylweddol, lleihau nifer y staff yn y cytiau ac ati.*

Amod 18 o'r Drwydded - Archwiliad Blynyddol Iechyd

- 18.(a) Mae'r awdurdod trwyddedu yn ei gwneud yn ofynnol i'r Trwyddedai drefnu i filfeddyg archwilio pob ci gre a gast fridio bob blwyddyn. Bydd y milfeddyg yn llunio Adroddiad Iechyd a Lles ysgrifenedig sy'n manylu ar y cŵn a archwiliwyd.
- 18.(b) Bydd yr Adroddiad yn manylu ar iechyd a lles y cŵn ac yn nodi p'un a yw'r cŵn yn ddigon iach i'w defnyddio yn y sefydliad bridio. Caiff yr Adroddiad hwn ei gyflwyno i'r awdurdod trwyddedu ar adeg y cais am drwydded.
- 18.(c) Ni fydd yr awdurdod trwyddedu yn derbyn asesiad o'r cŵn a wneir gan filfeddyg ar gyfer yr Adroddiad Iechyd a Lles os cynhaliwyd yr asesiad dros dri mis cyn dyddiad dechrau'r Drwydded.
- 18.(d) Pan fo'r milfeddyg wedi gwneud argymhellion yn yr adroddiad ystyrir bod y rhain yn ofynion y mae'n rhaid cydymffurfio â hwy lle gallant effeithio ar iechyd, lles neu ddiogelwch cŵn.

Amod 19 o'r Drwydded - Cynllun ar gyfer safle trwyddedig ac arddangos Trwydded

- 19.(a) Rhaid i'r Trwyddedai gyflwyno cynllun addas sy'n dangos amlinelliad o'r adeiladau, cynllun y cytiau, yr iard ymarfer ac unrhyw waith adeiladu arall sy'n berthnasol i'r safle trwyddedig.
- 19.(b) Rhaid i'r Drwydded gyfredol gael ei harddangos ar y safle.

Canllawiau:

- *Gall y cynllun amlinellol hwn fod wedi'i dynnu â llaw ond rhaid iddo fod wrth raddfa'n fras â'r adeiladau eraill. Rhaid nodi beth yw pob amlinelliad ar y cynllun. Rhaid i'r cynllun gynnwys enw'r safle wedi'i ysgrifennu arno, y dyddiad ac enw'r person sydd wedi'i dynnu.*